

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Senex VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

Trochisci de Charabe moras rumpunt, ut in examem veniant. BRAS. Cur potius non dicis de succino, uel salte de electro, quae sunt Latina nomina, quam de charabe quod Barbarum nomen est? SE. Hoc ad rem nihil facit apud nos, ita consueti sunt nuncupari hi trochisci.

BRASA. Neque nos de nominibus curare solemus. at a quo auctore illos accipis? SE. A Mesue qui dicit, Confectio trochiscorum de charabe abscondentium sanguinem de omni loco manationis eius. compositio autem haec est.

Recipe charabe aur. VI.

Cornu cerui adusti

Gummi adusti

Coralli adusti

Tragacanthi

Acatiae

Hypocystidos

Balaustiae

Masticis

Laccae

Papaueris nigri assi

Thuris

Croci

Opii

Singul. aur. II.

Singul. aur. I. & semis.

Factrochiscos drachmae unius cum mucilagine psyllij.

BRAS. Hi sunt trochisci de charabe qui passim per totam Italiã conficiunt. De charabe et simplicibus alijs, in nostro Simplicium examine a nobis ubertim scriptum

g ij est

est. SE. Ad quos proficiunt hi trochisci affectus?
 BRAS. Sanguinem sistunt undequaq; fluentē, sed potissimum profluvio sanguinis narium obsistunt, & uenarum ani profluvio, & uteri. extra applicati etiam adstringunt, sed intus sumpti uehementius hoc agunt, si ex plātaginis aqua, uel alia simili adstringente propinent, & in anum iniici possunt p clysterē in dysenteria, si cū aliquo liquore misceātur. sunt qui præbent cum sanguis à thoracē profluit, at in initijs cōuenire possunt, cum uero sanguinis portio in thoracis cavitare in pus cōuertitur, præberi non debent nisi alijs mixti rebus, quia nimis adstringunt. SE. Audiui quandoq; hanc compositionem, quam attuli in diuersis exemplaribus esse diuersam. BRAS. Hoc nihil refert, quia eiusmodi diuersitas non magni facienda est, nam in aliquibus exemplaribus nō adest gūmi, ne dum gummi adusti, sed uel adsit, uel non adsit parum refert, tamen potius adesse probamus, an uero magis adstringat gummi quando adustum est, & non adustum, tu ipse contemplator, nam lingua hoc facile deprehendere poteris. scito præterea in aliquibus exemplaribus legi hypocistidis, in alijs hensistidis, utrunq; adstringens est, tamen maior codicum pars legit hypocistidis. SE. Cum aliqua in hac cōpositione adurantur, aliqua assentur ad quem finem hoc fit?
 BRAS. Adurantur medicamēta, & comburuntur, ac assantur quando uis una alicuius medicamenti transmutatur, & alia robustior efficitur, ut cum Rhabarbarū aduritur, & myrobalani, tunc pars tenuis, & quæ soluit imbecillior efficitur, ps uero terrestris styptica augetur, assatio uero fit ut pars humida remoueatur, & glutino

glutinosa attenuetur, ut i semine lini fit, quādo assatur. uerum tamē aliud tertium est quod præterire non oportet, hoc uero est torrefactio, quæ fit ut parua quædā humiditas, quæ in medicamēto est, aboleatur. at tu dicitur quomodo deprehendes medicamentum aliquod esse adustum, uel torrefactum, uel assatum? S E. Tunc dicimus medicamentum esse torrefactum, quādo calor per totam substantiam penetravit, sed non combussit. tunc uero medicamentum combustum esse deprehenditur, quando calor naturalis, & medicamenti proprius in tota medicamenti substantia deperditur, & alium quendā calorem acquirit. assatum uero tunc est medicamentum cum in superficie colorem mutare incipit, & ad oppositum eius quod est reducitur. B R A S. Quomodo aduris cornu cerui, genera gummi, & corallos? S E. Ita facio, illa quæ aduri debēt primo i puluerem redigo, et in terrea olla digesta in furno pono, in quo tota nocte immoretur, si combusta sint ab olla remoueo, sin minus sequenti nocte in eundem furnum pono, & integre aduri permitto, et tertio ac quarto (si opus sit) in furnum remitto, quoad fuerint cōbusta. B R A S. Ita faciendum est. S E. Mihi uidetur adustionem nulli competere medicamento, quia adustio substantiā medicamenti aufert, ut non sit amplius idem medicamentum, nec easdem habeat uires. B R A S. Iam dictum est aliquas uires resolui, alias roborari in medicamēto quod aduritur, at sex adduntur cæ cur aduratur medicamentum: quarū una est, ut medicamenti acredo remoueatur, Mesue teste in Canonibus uniuersalibus, et ob hāc causam calchantum aduritur. secunda causa est primæ opposita, aduri quæ-

doq; ut acedo in medicamentum inducatur, ut de lapidibus fit, qui cum aduruntur calx efficiuntur, et acuiuntur: tertia causa est, quando medicamentum partes ualde crassas habebit, tunc enim penetrare non potest, aduritur uero, ut attenuetur, & ad internas partes penetrare possit, ob hanc causam cornu cerui aduritur: quarta causa medicamentum quandoq; aduritur ut melius conteri possit, et ob hoc sericum comburitur, quod ante combustionem difficulter conteritur: quinta causa cur medicamenta comburantur est ut ipsorum malitia remoueatur, ob quam causam scorpiones aduruntur: sexta causa est aduri medicamentum, ut humiditas superflua resoluaatur, ob hanc causam myrobalani comburuntur, rha barbarum & omnia gummi genera, quae contra uentris profluvia praebentur. Adde aduri quandoq; medicamenta ut naturam mutant, quando humectant exicandi. SE. Hi omnes modi, & rationes haec apud Mesuem colligi possunt in suis uniuersalibus Canonibus, at in praesentiarum potius scire cuperem num eiusmodi trochiscorum compositio apud antiquos reperiatur. BRAS. Immo reperitur, licet ab hac sit diuersa. nunc autem Auicennam praetereo, qui in quinto Canone multos habet trochiscorum de charabe compositiones. praetermitto & Rasim in nono ad Almansorem in capite de Mictu sanguinis et puris, ubi horum trochiscorum compositionem quandam refert, et in Antidotario diuisionum in capite de Medicinis menstruorum, & hemorrhoidarum alteram ponit descriptionem, praetermitto & Serapionem, & omnes alios Arabes authores quos tu ipse legere poteris, huc uero Graecorum authorum compositiones solum addu-

cam, quæ ita inter se diuersæ sunt, ut illæ etiam sunt di-
 uer se quæ apud Arabes constant. SEN. mihi rem per
 gratam feceris si Græcorum compositiones in medium
 affere non pigeat. BRASAVOL. = Immo erit gra-
 tissimum. Actuarius in libro de Compositione medica-
 mentorum compositionem refert δια ἤλεκτρος, id est
 de electro, siue succino: est uero hæc quæ sequitur, quã di-
 cit auxiliari sanguinem expuentibus, & tam inuetera-
 tis, quam recētibus tussibus, mederi phthisicis, humorē
 à pectore reicientibus, purulēta excreātibus, celiacis,
 dysentericis, inflante spiritu turgētibus opitulari. est et
 medicamentum finiendis doloribus efficax.

Recipe psyllij drach. XLV.

Iridis	}	Singularū drach. XXX.
Mastiches		
Succini		
Scobis loti		
Croci		

Lachrymæ papaueris drach. XV.

Psyllium in feruētē aquam cōiectum sinitur macerari
 dum glutinosa, et uiscosa euadat aqua, dein humor ex-
 primitur, & in pastillos formatur. SE. Nihil habet
 cum pastillis de charabe Mesue cōmune. BRAS. Ni-
 hil prorsus, tamen ad illa ualet, quæ retulit author. SE.
 Quid intelligit per loti scobē. BRAS. Loti arboris
 limaturam, uel friamēta illa quæ decidunt dum lotus se-
 catur. SEN. Alij antiqui sunt ne de hac compositione
 locuti: BRA. Ab antiquis aliæ de electro, seu de suc-

g iiij cino

cino scriptæ sunt compositiones. Nicolaus Alexandri-
nus unam ponit capite nōgentesimo quinquagesimo pri-
mo de Compositione medicamētōrū, ubi ita ait author.
Valet hæmoptoicis, empijicis, dysentericis, diabeticis
utilis est. ita uero conficitur.

Recipe electri

Iridis maturi

Croci

Mastiches

Psyllij coagulati drach. XLIII.

Opij drach. IIII.

Psyllij decoctionis quod sufficit.

E puluerizatis cum decoctione pastillos informa. SE.
Video & hanc descriptionem à præcedente differre.
BRAS. Differt solum in simplicium ponderibus, & in
loti scobe, quæ præsentem compositionem non ingredi-
tur. Paulus AEGineta libro septimo capite duodecimo
pastillum refert ex electro ita confectum.

Recipe psyllij unc. V.

Mastiches unc. IIII.

Scobis electri

Ireos

Croci

Opij unc. II.

Singul. unc. IIII.

SE. A præcedentibus non differt. BRAS. Modice
differt. arbitrari esse mēdū in cōpōne illa in qua lege-
bāt scobis loti, et legēdū esse scobis electri, nisi statim in
compositione iterū esset positum electrum, tu uel tuam
æquaris de charabe compositionem, uel hanc Pauli cōfi-
cito

cito. SE. Ego illā sequor quæ in usu iam est. BRAS. Illam ut lubet sequaris, nam non est despicienda compositio. SE. Ad sunt ne aliquæ apud antiquos huius generis compositiones. BRAS. Oribasius Sardinianus in trochiscorum cōpositionibus trochiscum διὰ ἑλέκτρος, id est de succino ita confectum refert, quem dicit facere ad hæmopticos, et ad tussim antiquam, et recentem, et phthysicos, & anaphreticos, empijcos, cœliacos, dysentericos, in pneumatominos, est autem ad aurium causas bonus.

Recipe psyllij purgati drach. XI. quidam drach. XX.

Iridis illyricæ	}	Singul. drach. XXX.
Mastiches		
Electri		
Limaturæ croci		

Opij drach. XV.

Psyllij semen in aqua calida infundēs, et quando glutinosa fiet aqua exprimes eam, & ex liquore ipso conficies medicamen fingens trochiscos, & dabis tres obolos dormitum eūti. SE. Arbitror particulam limaturam non esse addendam ad crocum, sed potius ad electrum.

BRAS. Tecum sum, quia electrum limaturam quidem habere potest, id est scobem, quam crocum habere non potest. SE. Eadē esse cum præcedentibus uidetur compositio. BRAS. Eadem profecto, nisi in pondere differret. SE. Miror apud Galenum horum pastillorum mentionem non fieri. BRAS. Immo fit, & omnes aliij à Galeno accepere, in septimo de Compositione medicamentorum

mentororum secundum locos, prope quarti capitis finem, ubi Galenus ait. Pastillus ex succino, facit hæmoptoicis, diuturna, & recenti tussi, phthificis, sanguinè reijciētibus, suppuratis, cœliacis, dysentericis, & inflatis. est etiam Auricularis bona.

Recipe Psyllij mundi drac. L X V.

Iridis Illyricæ	} Singulor. drac. XXX.
Mastiche	
Ramentorum succini	
Croci	

Opij drachm. X V.

Psyllium in aquam calidam coniectum macerari sinito, atq; ubi uiscosum, ac glutinosum de se in aquam deposuerit, liquorem exprimito, & cum eo pharmacum præparato, in pastillos ipsum cogēdo, ex quibus obolos tres ad somnum euntibus dato. Sint autem aquæ sexarij tres, in alijs exēplaribus psyllium ad triduum madescit: deinde ter donec ebulliat coquitur, et ab igne adeptū rursus ad triduum sinitur: atq; tunc liquor ad pharmaci confectio-nem segregatur. SE. Eadem cum alijs uidetur compositio. BRAS. Pondere tantū in aliquibus differt. alias nunc compositiones prosequaris,

SE NEX.

IX.

Trochisci de Spodio accedunt. BRAS. Quos de spodio paras trochiscos? SE. Duas compositiones in meo seruo